

Mobilapp för anmälan av enkelt avhjälppta hinder

Av Andreas Johansen, utvecklingsledare för universell utformning
och projektledare för appen, Fastighetskontoret, Göteborgs Stad

Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning	4
Varför en mobilapp för enkelt avhjälptra hinder?	4
Bakgrund	5
Vad är enkelt avhjälptra hinder?.....	5
Appen kompletterar stadens arbete med enkelt avhjälptra hinder	6
Utveckling	7
App-sidorna i bilder.....	7
Vad händer med min anmälan?.....	9
Öppen källkod - tillgänglig för alla.....	9
Uppföljning	12
Diskussion	13
Appens roll i samhällsutvecklingen	13

Länkar

Alla länkar i dokumentet
är klickbara.

Sammanfattning

Den 6 mars 2017 lanserade Göteborgs Stad appen *Anmäl hinder* som låter medborgaren anmäla enkelt avhjälpna hinder direkt på plats, med geotagging, foto, kategorisering och möjlighet att beskriva hindret med text. Det är valfritt att lämna kontaktuppgifter i samband med anmälan av hindret, men det är en förutsättning för att få återkoppling på anmälan. Kategoriseringen av hindret görs genom en rullista med alternativ på vanligt förekommande enkelt avhjälpna hinder. Det innebär att appen bredvid anmälningsfunktionen även har en folkbildande kvalité om vad ett enkelt avhjälpna hinder kan vara. Detta är viktigt eftersom kunskapsnivån generellt är låg om enkelt avhjälpna hinder.

Boverkets uppföljning visar att tillsynen av lagen om enkelt avhjälpna hinder är ett eftersatt arbetsområde i Sveriges kommuner där endast en av tio kommuner menar att de har tillräckliga resurser för tillsynen. Göteborgs Stads förhoppning är att appens öppna källkod kan ändra på detta och åstadkomma en positiv utveckling runtom i landet.

Varje kommun kan fritt kopiera appen genom den öppna källkoden, sätta dit sin kommunlogotyp, ändra adressen till vart anmälningarna skickas – och sedan lansera appen för sina respektive kommuninvånare. Göteborgs Stad har därmed skapat en lättillgänglig och användbar unik service som möter inte bara göteborgaren i vardagen, utan potentiellt alla människor i Sverige och världen.

Ingen människa är immun mot sjukdomar, olyckor eller att bli äldre. Förr eller senare kommer hundra procent av befolkningen ha stor personlig nytta av en användbar och väl utformad miljö.

En bra början på tillgänglighetsarbetet kan vara en anmälan. Kommuner bör betrakta anmälan som en möjlighet till positiv utveckling. Även ett litet hinder kan ha stor betydelse i medborgarnas vardag.

Appens öppna källkod innebär därför att alla kommuner som saknar resurser på området nu kan förbättra sin tillsyn av lagen med en mycket liten, men uppskattad insats.

Inledning

Varför en mobilapp för enkelt avhjälpna hinder?

Den nya mobilappen *Anmäl hinder* tar sig an en rad olika utmaningar som länge funnits i Sverige kring enkelt avhjälpna hinder. Appen möjliggör för alla göteborgare att anmäla bristande användbarhet där och då när de stöter på hindret i sin vardag. Appen bidrar till att öka medvetenheten kring de funktionshinder som finns i miljön, och kategori-listan i appen pekar på vad ett enkelt avhjälpn hinder kan vara. Alla funktionshinder i miljön är inte lätta att åtgärda, men lagen om enkelt avhjälpna hinder¹ när långt eftersom så många hinder faktiskt är lätta att åtgärda.

I en väl utformad miljö kan människor vara självständiga i mycket hög utsträckning oavsett deras individuella förutsättningar i rörelseförmåga eller orienteringsförmåga.

Nyckeln i utformningen av miljön är användarperspektivet, där erfarenhetskunskapen som folk bär på har en särskild kraft, eftersom alla människor är experter på sin egen vardag.

Som exempel vilar bland annat samhällstrenderna kring samverkan och medborgardialoger på det värde som erfarenhetskunskapen skapar när den används. En väl utformad miljö möter samhällsmålen om ökad delaktighet med mera, så vad gör vi när miljön trots allt är full av funktionshinder och bristande användbarhet? Vi skapar en enkel mobilapp så göteborgaren kan visa oss var hindren finns. Det är en bra början på tillgänglighetsarbetet.

Målen med appen är att:

- » förbättra och förenkla sättet att anmäla enkelt avhjälpna hinder
- » öka antalet anmälningar av enkelt avhjälpna hinder
- » andra kommuner kopierar och relanserar appen som sin och förstärka tillsynsarbetet av lagen om enkelt avhjälpna hinder
- » lyfta fram Göteborgs Stads arbete med enkelt avhjälpna hinder som ett gott exempel
- » göra all information om appen tillgänglig och användbar för alla.

¹ PBL 2010:900, 8 kap 2, 12§§ och BFS 2013:9 - HIN3

Bakgrund

Vad är enkelt avhjälpna hinder?

Det ursprungliga politiska målet var att alla enkelt avhjälpna hinder skulle vara åtgärdade senast år 2010. Nu är det 2018 och många hinder finns fortfarande kvar. Vad är enkelt avhjälpna hinder och varför verkar de vara så svåra att åtgärda? Så här arbetar Sverige och Göteborg med tillsynslagen.

Definition enligt lagen

Lagen om enkelt avhjälpna hinder² sjösattes år 2001 och innebär att alla hinder i publika lokaler och på allmänna platser ska åtgärdas. Bestämmelserna har konkretiserats i Boverkets föreskrifter³ som att det i varje enskilt fall ska göras en bedömning om det är rimligt att åtgärda ett hinder, med hänsyn till de praktiska och ekonomiska förutsättningarna. Praktiska svårigheter handlar om det som fysiskt behöver göras för att avhjälpa hindret medan ekonomiska svårigheter handlar om kostnaderna för åtgärden och förmågan att bära kostnaderna.⁴

Så arbetar Sverige med enkelt avhjälpna hinder

Tillsynen av lagen om enkelt avhjälpna hinder fungerar mycket dåligt runtom i Sverige. Byggnadsnämndernas tillsynsansvar enligt plan- och bygglagen är omfattande och enkelt avhjälpna hinder utgör endast en del av det tillsynsansvaret.⁵ År 2015 var det enligt Boverket bara 8 procent (eller 24 av 290 kommuner) som ansåg sig ha tillräckligt med resurser för uppgiften, samtidigt var det 38 procent (eller 111 av 290 kommuner) som uttryckligen saknade resurser för uppgiften. De bakomliggande orsakerna kan beskrivas som en ond spiral där bristande resurser leder till en nedprioritering av arbetsuppgiften och lågt prioriterade arbetsuppgifter tilldelas sällan extra resurser. Reglerna upplevs även som svårtillämpade.⁶ Det är ändå relativt få bedömningar av hinder som överklagas eftersom det finns få rättsfall som handläggs eller överprövas.⁷

Kanske kan en ökning av antalet anmälningar lyfta enkelt avhjälpna hinder i prioriteringsordningen? Vanligen inväntar kommunerna anmälningar från allmänheten vilket innebär att de valt en passiv hantering av tillsynen. Det är få kommuner som inventerar offentliga platser och publika lokaler i syfte att systematiskt identifiera brister i användbarhet. Den långsamma utvecklingen kan bero på att kunskapsnivån om enkelt avhjälpna hinder generellt är låg inte bara i kommunerna, utan även bland medborgarna som förväntas förstå att de stött på ett hinder och ha kunskap om att det går att anmäla.

Bland de som hört av sig till Göteborg angående appen Anmäl hinder så har de flesta förväxlat appens syfte och funktion med de relativt vanliga felanmälan-appar som andra kommuner använder. En genomlysning av de felanmälan-appar som finns i appstores visar att apparna både är avgränsade till utomhusmiljöer och saknar information om enkelt avhjälpna hinder. Därför är det viktigt att särskilja en generell felanmälan av bristande underhåll, från en anmälan av bristande tillgänglighet och användbarhet enligt lagen om enkelt avhjälpna hinder.

2 PBL 2010:900, 8 kap 2, 12§§

3 BFS 2013:9 – HIN3

4 Boverket gav 2005 ut en samlad vägledning i boken Enklare utan hinder.

5 Boverket 2016:8, s.17 Slutredovisning av strategin för funktionshinderpolitiken 2011-2016

6 Ibid. s.15

7 Ibid. s.14

I en komplex vardag är det naturligt att längta efter enkla lösningar på svåra problem. Appen Anmäl hinder svarar på det behovet genom både dess öppna källkod och dess användarvänliga konstruktion. Appens potentiella samhällsnytta sträcker sig därmed utanför Göteborgs Stad och kan vara ett kostnadseffektivt sätt för andra kommuner att komma igång med tillgänglighetsfrågorna.

Appen kompletterar stadens arbete med enkelt avhjälpna hinder

Göteborgs Stad har systematiskt inventerat publika lokaler och allmänna platser sedan år 2011 med verktyget Tillgänglighetsdatabasen (TD).⁸ Inventeringsarbetet⁹ omfattar däremot endast det som staden själv äger och förvaltar, vilket innebär att även Göteborgs Stad till viss del förlitar sig på medborgarnas engagemang att identifiera enkelt avhjälpna hinder. I likhet med i många andra kommuner har göteborgaren hittills fått leta sig in på stadens webbplats efter en blankett¹⁰ att skriva ut, fylla i och sedan snigelposta. En blankett är besvärlig för exempelvis de som har svårt att se, och det är långt från alla som har tillgång till skrivare i sin bostad. Jämfört med blanketten för enkelt avhjälpna hinder och stadens webbformulär för generella felanmälningar¹¹ så är den lyssningsbara nya appen ett stort steg framåt för staden.

Göteborgs Stad tar rejäla krafttag under 2016¹², 2017¹³ och 2018¹⁴ för att nå målet att åtgärda alla enkelt avhjälpna hinder i staden under mandatperioden. Under de tre åren öronmärks totalt 71 miljoner kronor för åtgärder. Det är ett redan stort arbete som nu får en extra skjuts i staden. Appen kompletterar stadens arbete genom att omfatta även privat ägda och förvaltade offentliga platser och publika lokaler, som butiker, besökskontor och restauranger.

Tack vare systematiken och bredden i Göteborg Stads tillvägagångssätt genom åren så ligger staden i framkant i utvecklingen av arbetet med tillsynen av lagen om enkelt avhjälpna hinder. Detta var en av flera viktiga faktorer när EU-kommissionen valde att belöna Göteborgs Stad med en första-plats i 2014 års Access City Award i konkurrens med 102 andra europeiska städer. Priset Access City Award tilldelas den europeiska stad, med fler än 50 000 invånare, som anses ha det bästa systematiska arbetet med tillgänglighet och användbarhet. Utvecklingen av appen är en del av Göteborgs Stads fortsatta strategiska arbete med att förbättra levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning.

Sverige utmärker sig som EU-land med flertalet vinster de senaste åren då Stockholm fick delat andra-pris 2013¹⁵, Göteborg första-pris 2014¹⁶, Borås första-pris 2015¹⁷ och Skellefteå en de sju bästa 2017.¹⁸

8 Tillgänglighetsdatabasen/TD

9 Fastighetskontoret, Göteborg, Dnr 5484/12: Lägesrapport om enkelt avhjälpna hinder ikommunstyrelsens uppdrag - Staden tillgänglig för alla

10 Inaktuell blankett för anmälan av enkelt avhjälpna hinder på allmän plats i Göteborg.

11 Felanmälan för gator och torg på goteborg.se

12 Göteborg Stads budget 2016, sid.20

13 Göteborg Stads budget 2017, sid.20

14 Göteborg Stads budget 2018, sid.20

15 Stockholm Access City Award 2013

16 Göteborg Access City Award 2014

17 Borås Access City Award 2015

18 Skellefteå Access City Award 2017

Utveckling

Under hösten 2016 formades en arbetsgrupp i samarbete mellan fastighetskontoret¹⁹ och konsument- och medborgarservice²⁰, med syftet att undersöka möjligheterna att skapa en app för enkelt avhjälpna hinder. Grunden för konceptet utarbetades och leverantören Aveny Production²¹ upphandlades inom ramen för de innovationsmedel som konsument- och medborgarservice förvaltar. Under hösten kom även stadsbyggnadskontoret²² in i arbetsgruppen och efter årsskiftet kopplades intraservice²³ in för utformning av appsymbolen och konsultation kring stadens grafiska profil som appens färgval utgår ifrån. Intraservice ansvarade för publiceringen av appen för iPhone på Appstore och för Android på Google Play.²⁴

Arbetsgruppen bestod av personer som dagligen arbetar med funktionshinderfrågor på olika sätt och leverantören arbetade utifrån instruktionen att följa de internationella riktlinjerna för tillgängligt webbinnehåll, WCAG 2.0.²⁵ Det var förhållandevis kort tid mellan första testversionen av appen och lanseringsdatumet men däremellan testades appens layout och funktioner av de tekniska förvaltningarnas samråd med funktionshinderförbunden den 15 februari 2017.²⁶ Därefter fick projektet särskilt stöd av Synskadades riksförbund²⁷ med testning av appens funktioner.

App-sidorna i bilder

Appen "Anmäl hinder" är uppbyggd i en linjeprocess med en introduktionssida, fem steg, och avslutas med en sammanfattning över den information som användaren fyllt i. Introduktionssidan har även en info-knapp som går till en parallell sida med följande text:

Med den här appen anmäler du brister i användbarheten i offentlig miljö och publika lokaler. Sveriges lag kallar sådana brister för "enkelt avhjälpna hinder". Du hjälper Göteborg Stad att följa lagen när du anmäler ett hinder.

Det är Göteborgs Stads ansvar att avgöra vad som är ett enkelt avhjälpna hinder. Det är fastighetsägarens ansvar att åtgärda hindret.

Läs mer om definitionen av enkelt avhjälpna hinder.

Appen har en öppen källkod/open source.

Öppen källkod innebär att vem som helst fritt får kopiera appen eller utveckla den vidare. Publicera gärna det nya som öppen källkod så fler får ta del av appens vidareutveckling.

¹⁹ Projektledare Andreas Johansen samt Jonas Rönnqvist, Nils Svensson, Maria Printz Bernström, Henrik Ehrlington, Ann Olausson och Birgitta Thielen.

²⁰ Kim Lanttu.

²¹ Programmerare Adnan Erkocevic och VD Mattias Gulleberg, webbplats: avenyproduction.se

²² Helene Hansson.

²³ Lisa Vukovich.

²⁴ Martin Wahlborg.

²⁵ Svensk översättning av WCAG 2.0.

²⁶ Samverkansgruppen för fysisk tillgänglighet, 2017-02-15

²⁷ Erik Johansson.

1

Välj hinder

Den första sidan (steg 1 av 5) har rubriken "Välj hinder" och en rullista med de vanligast förekommande enkelt avhjälpna hindren. Användaren väljer ett av hindren och trycker på nästa-knappen.

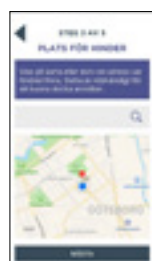
2

Beskriv felet

Den andra sidan (steg 2 av 5) har rubriken "Beskriv felet" där användaren valfritt fyller i fritext om hindret.

3

Plats för hinder

Den tredje sidan (steg 3 av 5) har rubriken "Plats för hinder" där användaren fyller i en adress eller flyttar en kartnål till platsen för hindret. Detta är obligatoriskt och underlättas om GPS-positionen är aktiverad och hindret anmäls direkt på plats.

4

Lägg till bild

Den fjärde sidan (steg 4 av 5) har rubriken "Lägg till bild" där användaren valfritt bifogar ett foto på hindret, direkt med kamerafunktionen eller väljer ett tidigare taget foto ur galleriet.

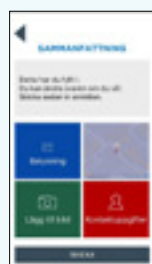
5

Kontaktuppgifter

Den femte sidan (steg 5 av 5) har rubriken "Kontaktuppgifter" där användare fyller i sina kontaktuppgifter. Det är valfritt men nödvändigt om användaren vill få återkoppling på sin anmälan.

6

Sammanfattning

Den avslutande sidan har rubriken "Sammanfattning" och visar i fyra fält de uppgifter som användaren fyllt i. Längst ner finns knappen för att skicka in anmälan, som både skickar in och startar om app-formuläret åt användaren.

Vad händer med min anmälan?

Alla anmälningar som skickas in med appen landar som e-post centralt i stadens organisation. Där sorteras anmälningarna utifrån typ av hinder som anmäls och vidarebefordras sedan till den förvaltning som har ansvar för den typen av hinder. Det är huvudsakligen stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret och park- och naturförvaltningen som tar emot anmälningarna. Har användaren lämnat kontaktuppgifter i sin anmälan så meddelar staden varje beslut som tas i ärendet.

Anmälan bedöms utifrån de uppgifter som rapporterats.

Boverkets vägledning ”Enklare utan hinder” menar att en bedömning görs ”i varje enskilt fall utifrån nyttan av åtgärden, förutsättningarna på platsen och de ekonomiska konsekvenserna”.²⁸ Konkret innebär det att några frågor ska besvaras. Är hindret enkelt att avhjälpa rent tekniskt och med varsamhet? Vem är fastighetsägare där det anmälda hindret finns? Kommer åtgärden vara ekonomiskt betungande för fastighetsägaren?

Bedömer kommunen att hindret ska åtgärdas och fastighetsägaren inte åtgärdar hindret inom angiven tid, kan kommunen utdela vite eller själv åtgärda hindret på fastighetsägarens bekostnad.²⁹

Öppen källkod – tillgänglig för alla

En viktig aspekt av appen är dess öppna källkod.³⁰ Det innebär att vem som helst i världen fritt kan kopiera den nya källkoden för att skapa en egen app med samma syfte och funktion. Den öppna källkoden innebär att Göteborgs Stad har skapat en möjlighet för de många kommuner som saknar resurser på området, där de på ett kostnadseffektivt sätt kraftigt kan förbättra sin tillsyn av lagen om enkelt avhjälpna hinder.

Rent praktiskt kan alltså andra kommuner ta källkoden, sätta dit sin kommunlogga och relansera appen för sina egna kommuninvånare. Det enda som behöver ordnas nytt är vilken funktionsbrevlåda/e-postadress som de inskickade anmälningarna ska landa i.

Göteborgs Stad har därmed skapat en lättillgänglig och användbar unik service som inte bara möter göteborgaren i vardagen, utan potentiellt alla människor i Sverige och världen.

²⁸ Boverket, Enklare utan hinder, sid.29

²⁹ Ibid. Sid.27

³⁰ Öppen källkod till appen: github.com/goteborgsstad

Framgångsrik lansering

Den 6 mars lanserades appen i samband med mötet för Göteborgs Stads råd för funktionshinderfrågor (GRF) som är ett samråd mellan kommunstyrelsen och funktionshinderförbunden. Projektledaren Andreas Johansen ledde pressträffen utanför rådhuset tillsammans med kommunalrådet Ulf Kamne (MP) och funktionshinderrörelsens representanter Erik Johansson (SRF) och Sofia Jönsson (DHR). Därefter lanserade projektledaren appen officiellt inne på GRF som leddes av kommunalrådet Marina Johansson (S). GRF har en unik ställning i staden då de är på en stadsövergripande nivå och direkt kopplade till kommunstyrelsen.

Under lanseringsveckan fick appen en bred spridning i media både lokalt, regionalt och nationellt. Här följer en sammanställning klickbara länkar från TV, radio, tidningar och bloggar. Samtliga länkar kontrollerades den 9 april 2018:

- » SR P1 Morgon 170307
- » SR P4 Väst 170306
- » Göteborgsposten 170306
- » Göteborgs Fria Tidning 170306 och en uppföljningsartikel i september 2017
- » Göteborg Direkt 170306
- » Vårt Göteborg 170306
- » Kvalitetsmagasinet 170307
- » Goteborg.se (stadens webbplats)
- » Fastighetstidningen 170516
- » Svensk Byggtjänst 170613
- » TBTeknik.se 170306
- » SVT om Vita Käppens Dag 171015
- » Synskadades Riksförbund 170310
- » Unga Rörelsehindrade 170307
- » Mitt Funktionshinder.se 170307

Information om appen har även spridits i Göteborg bland stadsdelar, förvaltningar och bolag genom stadens många intranät och projektledaren har även bjudits in till olika samråd som staden har med funktionshinderrörelsen i syfte att presentera och svara på frågor om appen. Under året har projektledaren Andreas Johansen föreläst och nätverkat om appen på ett flertal mässor och liknande tillfällen:

- » Leva & Fungera den 4 april 2017 där appen var en programpunkt.
- » Vita Käppens Dag den 15 oktober 2017 i samarbete med Synskadades Riksförbund, ett tillfälle som SVT även rapporterade om.
- » Kvalitetsmässan den 14-16 november 2017 med egen monter i innovationsstråket Den Smarta Staden.
- » SeBra-mässan den 31 januari 2018 med en programpunkt.

Appen var bland cirka 500 bidrag en av 33 nominerade kandidater till GötaPriset 2017 vilket innebar ett seminarie-samarbete med ett projekt i Helsingborgs stad. Uppmärksamheten var som störst på Kvalitetsmässan där ett 30-tal kommuner och andra organisationer visade intresse för appen. Under året har ett flertal kommuner hört av sig till projektledaren för mer information om hur appen kan implementeras hos dem. Några exempel är en motion till Kungsbacka kommuns fullmäktige (Dnr KS/2017:297) om att förenkla för att anmäla enkelt avhjälpna hinder ”förslagsvis via en applikation i mobilen”. Under 2017 undersöker även Melleruds kommun aktivt möjligheten att lansera appen. I Sjöbo kommun ska kommunstyrelsen enligt uppgift ta beslut under våren 2018.

Under försommaren 2018 har Göteborg Stad även bjudits in av Boverket att diskutera stadens arbete med enkelt avhjälpna hinder, där är appen en självklar punkt på dagordningen.

Appens primära målgrupp är allmänheten, göteborgarna. En viktig målgrupp i lanseringen av appen har varit förbunden inom vår lokala funktionshinderrörelse. Det är viktigt att de får kännedom om appen och kan informera sina medlemmar. Där finns många engagerade göteborgare som vill vara med och göra skillnad, och att anmäla ett hinder kan vara ett omistligt steg om hindret ska kunna åtgärdas. En annan viktig målgrupp är de närstående till personer med funktionsnedsättning, eftersom medlemmare ofta delar erfarenheterna då de möter samhället tillsammans. Kommer inte syster, bror, son, dotter, mor eller far in på exempelvis restaurangen så besöker de naturligtvis en annan restaurang! Funktionshinderförbunden bör ha ett särskilt intresse både lokalt, regionalt och nationellt av appen som ett verktyg: att förbättra vardagen med. Källkoden är speciellt utvecklad för att anmäla enkelt avhjälpna hinder, men de uppbyggda funktionerna kan förstås fritt utvecklas till att fylla även andra funktioner i framtiden.

Appens sekundära målgrupp är landets övriga kommuner som också bär tillsynsansvaret och därmed bör ha ett intresse av att kopiera källkoden och relansera appen för sina egna kommuninvånare. En kompletterande kommunikationsstrategi är att nå statliga myndigheter med nyheten om appens öppna källkod, med förhoppningen att de lyfter appens öppna källkod som ett gott exempel och uppmanar övriga kommuner att använda möjligheten.

Under veckorna efter lanseringen har ett flertal kommuner och organisationer spontant hört av sig för att gratulera till appen och diskutera upplägget för hur Göteborg hanterar de anmälningar som kommer in.

Projektets kommunikationsplan uttrycker att appen har stor potential att nå ut tack vare att den har en enkel konstruktion och fyller ett stort behov. Samtidigt är kunskapsområdet ”enkelt avhjälpna hinder” inte någon självklar del i allmänbildningen vilket innebär risken att få göteborgare förstår vad appen är bra till. Denna risk drev fram utvecklingen av kategori-listan i appen, där listan fortbildar användaren i vad ett enkelt avhjälpna hinder kan vara. Appen har även en informationssida som hänvisar till Boverkets definition där användaren kan fördjupa sin kunskap och förståelse.

En förhoppning är att appen bidrar till att skapa medvetenhet om hur staden och fastighetsägarna har ett ansvar att göra vardagen lättare för alla göteborgare och våra vänner som besöker staden, kort sagt att appen bidrar till att göra Göteborg till en stad för alla.

Uppföljning

Uppföljningen av appen sker i slutet av året i samband med fastighetskontorets ordinarie uppföljning av stadens arbete med enkelt avhjälpna hinder.³¹ Appens effekt utvärderas kvantitativt genom en jämförelse mellan befintlig statistik över anmälningar och de anmälningar som lämnats in med hjälp av appen.

Stadsbyggnadskontoret har tagit emot följande antal anmälningar av enkelt avhjälpna hinder mellan åren 2006–2016:

Antal anmälda enkelt avhjälpna hinder i Göteborg

År	Totalt	Varav "felanmälan"	Anmälda EAH
2008-2015	97		97
2016	58		58
2017	359	82	277
Året med appen	395	98	297

KÄLLA: STADSBYGGNADSKONTORET OCH KONSUMENT- OCH MEDBORGARSERVICE

³¹ Fastighetskontoret, Göteborg, Dnr 5484/12: Lägesrapport om enkelt avhjälpna hinder i kommunstyrelsens uppdrag – Staden tillgänglig för alla

Diskussion

Appens roll i samhällsutvecklingen

En god användbarhet är nödvändigt för några, det underlättar för många och är alltid bra för alla. Tillgänglighet och användbarhet är ett vardagsnära kunskapsområde med stor samhälls-ekonomisk betydelse. Idag vänder folk i dörren till butiker och restauranger eftersom de inte kommer in utan ramp, och då tappar företaget inte bara en utan ett helt sällskap av potentiella kunder. Detta är förstås bara ett av alldeles för många exempel på tillfällen då personer med funktionsnedsättning tvingas välja bort det de vill göra eftersom de hindras från att göra det. Ett vardagsnära exempel för normfungerande är hur svårt det är att öppna en dörr med två matkassar i händerna, så det krävs inte mycket för att miljöns utformning hindrar folk.

Tillgänglighet är därför en grundläggande aspekt av hur vi ordnar vårt samhälle. Det är en aspekt av det vi gör på samma sätt som exempelvis miljö och jämställdhet. Både tillgänglighets-, miljö- och jämställdhetsområdet har liknande pedagogiska utmaningar ur ett samhällsutvecklande perspektiv. Vi allmänbildar oss för att kunna arbeta smartare, arbeta mer inkluderande.

Hur höjer vi då allmänbildningen kring kunskapsområdet tillgänglighet och användbarhet? En app som Anmäl hinder aktiverar folk i deras vardag, de får en möjlighet att påverka samhället på det mest påtagliga sättet – att det på något sätt fysiskt byggs om och blir bättre. Förhoppningen är att appen kan bidra till att väcka nyfikenheten och upptäckarlusten i människan.

I förlängningen kan samhällstrenden universell utformning förmå Sverige att ordna forskningsmiljöer som undersöker den strategiska nivån bakom tillgänglighet och användbarhet. Resultatet av att ensidigt forska på individorienterade särlösningar är att svenska folket saknar allmänbildning om varför, vad, hur och när samhället ska göras till "ett samhälle för alla". Det har förstås med nivån av användbarhet att göra och här spelar var och en av oss en viktig roll i vardagen. Det är en aspekt av allas arbete oavsett vad vi arbetar med, eftersom vi varje dag reproducerar samhället och dess normer, precis som vi ska värna och utveckla jämställdheten och miljön.

Tidigt i livet får vi lära oss vikten av att källsortera och att aldrig slänga skräp i naturen. På senare år har vi även utvecklat och lärt oss allt fler vardagsnära strategier för hur vi ska undvika diskriminerande beteenden och situationer. Tillgänglighet hanteras däremot fortfarande som ett särintresse för vissa samhällsgrupper, istället för det allmänintresse det faktiskt är.

Ingen människa är immun mot sjukdomar, olyckor eller att bli äldre. Förr eller senare kommer alla människor ha stor personlig nytta av en användbar och väl utformad miljö.

Appen är ett bra steg på vägen i den samhällsutveckling som behöver ske. Allmänbildningen behöver höjas om det kunskapsområde vi kallar tillgänglighet, som ibland kallas design för alla, universell utformning, funktionshinderfrågor, handikappfrågor, tillgänglighetsfrågor eller ibland även social hållbarhet. Ett bra steg på vägen för både kommuner och medborgare är att använda appen för att anmäla ett enkelt avhjälpst hinder.

Referenser

Öppen källkod till appen

Leverantör: Aveny Production

Access City Award 2013, Stockholm

Access City Award 2014, Göteborg

Access City Award 2015, Borås

Access City Award 2017, Skellefteå

BFS 2013:9 - HIN3 och PBL 2010:900, 8 kap 2, 12§§

Boverket (2005) Enklare utan hinder

Boverket (2016:8) Slutredovisning av strategin för funktionshinderpolitiken 2011-2016

Leva & Fungera-mässan 2017

Göteborgs Stads budget 2016, sid.20

Göteborgs Stads budget 2017, sid.20

Göteborgs Stad, Fastighetskontoret, Dnr 5484/12: Lägesrapport om enkelt avhjälpna hinder i kommunstyrelsens uppdrag - Staden tillgänglig för alla

Göteborg Stad, Samverkansgruppen för fysisk tillgänglighet 2017-02-15

WCAG 2.0, Svensk översättning

Tillgänglighetsdatabasen/TD